

Trykkdato: 25.06.2012

1 Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma· **Produktidentifikator**· Handelsnavn: **CRYSTAL CLEAN**

· Artikkelnummer: 10955, 10956

· Relevante, identifiserte anvendelser av stoffet eller stoffblandingen, samt anvendelser som frarådes

· Bruk av stoffet/ tilberedning rensmiddel

· **Enkeltopplysninger om foretaket som leverer sikkerhetsdatabladet**

· Produsent/leverandør: AKEMI Chemisch technische Spezialfabrik GmbH
Lechstraße 28
D - 90451 Nürnberg

Tel. +49 (0)911 642960

Fax.+49 (0)911 644456

e-mail info@akemi.de

· Avdeling for nærmere informasjon:

Laboratorie

· Nødnummer:

Avdelig produktsikkerhet AKEMI chemisch technische Spezialfabrik GmbH

Tel. +49(0)911-64296-59

Åpningstider:

Mandag – torsdag fra kl. 07:30 til kl. 16:30

Fredag fra kl. 07:30 til kl. 13:30

2 Viktigste faremomenter· **Klassifisering av stoff eller stoffblending**

· Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008



GHS02 Flamme

Flam. Liq. 3 H226 Brennbar væske og damp.



GHS05 Etsende virkning

Eye Dam. 1 H318 Forårsaker alvorlige øyeskader.

· Klassifisering iht. europeisk direktiv 67/548/EEC eller 1999/45/EC



Xi; Irriterende

R36: Irriterer øynene.

· Spesielle fareinformasjoner for mennesker og miljø:

Hudkontakt og innånding av aerosoler/damper av denne tilberedning bør unngås.

Produktet må merkes ifølge beregningsprosedyren fastlagt i " EFs almennr direktiv for klassifisering av tilberedninger" - siste gyldige versjon.

· Klassifiseringssystem:

Klassifiseringen tilsvarer aktuelle EF-lister, men er supplementert med informasjoner fra faglitteratur og bedriftsinformasjoner.

· **Etikettelementer**· Merking i.h.t. E0S-direktiver:

De sikkerhetstiltak som er vanlige i omgang med kjemikalier skal overholdes. Produktet er iflg. EF-retningslinjer/GefStoffV klassifisert og merket.

· Kjenningsbokstav og farebetegnelse for produktet:

Xi Irriterende

· R-setninger:

36 Irriterer øynene

· S-setninger:2 Oppbevares utilgjengelig for barn
23 Unngå innånding av damp/aerosol

(fortsatt på side 2)

Handelsnavn: CRYSTAL CLEAN

(fortsett fra side 1)

- 24/25 Unngå kontakt med huden og øynene
- 26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege
- 29/56 Må ikke komme i avløpssystemet; dette stoffet og dets beholder må håndteres som problemavfall.
- 37/39 Bruk egnede vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm
- 46 Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten


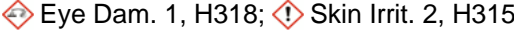

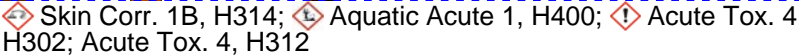
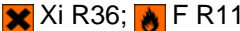
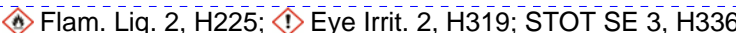
Andre farer

- Resultater av PBT- og vPvB-vurdering
- PBT: Ikke brukbar.
- vPvB: Ikke brukbar.

3 Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering
Kjemisk karakterisering: Blandinger

- Beskrivelse: Blanding av nedenstående oppførte stoffer med ufarlige tilsetninger.

Farlige innholdsstoffer:

	anioniske overflateaktive stoffer  Xi R38-41 	1-5 %
	konserveringsmidler  	<1 %
CAS: 67-63-0 EINECS: 200-661-7 EF-nummer: 603-117-00-0	propan-2-ol  R67 	12,5-25%

- Forordning (EF) nr. 648/2004) om vaske- og rengjøringsmidler / Merking av innhold

anioniske overflateaktive stoffer, parfyme, BENZALKONIUM CHLORIDE

< 5%

- Ytterligere informasjon: Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

4 Førstehjelpstiltak
Beskrivelse av førstehjelpstiltak

- Generelle informasjon: Angrepne personer må ut i frisk luft.
Angrepne personer holdes varme, legges rolig ned og dekkes til.
Klær som er tilsølt med produktet må fjernes omgående.
Ingen spesielle tiltak nødvendig.
- Etter innånding: Frisklufttilførsel, ved besvær oppsøkes lege.
- Etter hudkontakt: Ved fortsatt hudirritasjon tilkalles lege.
- Etter øyekontakt: Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann og tilkall lege.
- Etter svelging: Ved fortsatt besvær må lege konsulteres.
- Henvisninger for legen:
- De viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket
 - Åndedrettsbesvær
 - Hodepine
 - Fortumlet
 - Svimmelhet
 - Kvalme
- Farer Fare for åndedrettsforstyrrelser.

(fortsett på side 3)

Handelsnavn: CRYSTAL CLEAN

(fortsett fra side 2)

- Indikasjon på omgående medisinsk hjelp eller påkrevet spesialbehandling Ved svelging, mageskylling under tilsetning av aktivkull.

5 Tiltak ved brannslukning

- **Slokkemiddel**
- Egnede slukningsmidler: CO₂, slukningspulver eller vann i spredt stråle. Større branner bekjempes med vann i spredt stråle eller med skum som er motstandsdyktig mot alkohol.
- **Spesielle farer som oppstår pga. substanser eller blandinger** Ved oppheting og i tilfelle av brann er dannelse av giftige gasser mulig. Under brann kan det frisettes:
Kullmonoksyd (CO)
Nitrogenoksyd (NO_x) (kvelstoffoksyd)
Klorvannstoff (HC1)
Under visse brannvilkår kan spor av andre giftige stoffer ikke utelukkes.
- **Informasjon vedr. brannbekjempelse**
- Spesielt verneutstyr: Pust ikke inn eksplosjons- og branngasser.
- Ytterligere informasjon Beholdere som er utsatt for fare kjøles med vann i spredt stråle.

6 Tiltak ved utilsiktet utslipp

- **Personlige vernetiltak, verneutstyr og prosedyrer ved nødsituasjoner** Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
Bruk av åpen ild forbudt.
Bruk åndedrettsbeskyttelse ved innvirkning av damper/støv/aerosol.
Særlig fare for å skli på grunn av utløpt/utsølt produkt.
- **Miljøverntiltak:** Forhindre at produktet kommer ned i kloakk eller vassdrag.
Ansvarlige myndigheter varsles hvis produktet er kommet ned i vassdrag eller kloakk.
La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.
- **Metoder og materiale for oppsamling og opprensing:** Fortynn med rikelig med vann.
Ta opp stoffet med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, sagflis).
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
- **Henvising til andre avsnitt** Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.
Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.
Farlige stoffer frisettes ikke.

7 Håndtering og oppbevaring

- **Håndtering:**
- Forholdsregler for sikker håndtering Hold beholderne tett tillukket.
Lagres kjølig og tørt i godt tillukkede fat.
Beskytt mot varme og direkte solpåvirkning.
Ved fortynning hell alltid i vann først og rør inn produktet.
Ingen særlige tiltak nødvendig.
Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen.
- Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern: Ingen særlige tiltak nødvendig.
- **Vilkår for sikker lagring, inkl. eventuelle inkompatibiliteter**
- Lagring:
- Krav til lagerrom og beholdere: Må bare oppbevares i originalbeholdere.
Forhindre nedtrengning i gulvet på sikker måte.

(fortsett på side 4)

Handelsnavn: CRYSTAL CLEAN

(fortsatt fra side 3)

- Informasjoner om felles lagring: Lagres adskilt fra oksidasjonsmidler.
Lagres adskilt fra næringsmidler.
- Ytterligere informasjon om lagervilkårene: Beskytt mot frost.
Beholderne oppbevares på et godt ventilert sted.
- **Spesiell sluttbruk** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

*** 8 Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr**

- Ytterligere informasjon om utforming av tekniske anlegg: Ingen ytterligere informasjon, se punkt 7.

· Kontrollparametere

- Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:

67-63-0 propan-2-olAG 245 mg/m³, 100 ppm

- Ytterligere informasjoner: Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.

· Begrensning og kontroll av eksponering**· Personlig verneutstyr:**

- Generelle verne- og hygienetiltak: Ikke spis, drikk, røyk eller snus inn under arbeidet.
Bruk hudbeskyttelsespreparater som er motstandsdyktige mot vann før arbeidets begynnelse.

Fjern omgående forurensede, gjennomvætede klær.

Gasser/damper/aerosoler må ikke innåndes.

- Åndedrettsvern: Ved korttidig eller liten belastning åndedrettsfilterapparat; ved intensiv eller lengre utsetting: bruk omluft-uavhengig åndedrettsbeskyttelsesapparat.

· Håndvern:

Det anbefales forebyggende hudbeskyttelse gjennom bruk av hudbeskyttelsesmiddel.

Etter bruk av hansker må man benytte hudrense- og hudpleiemidler.

AKEMI beskyttende hudkrem anbefalt som beskyttelse av hendene uten samtidig bruk av beskyttelseshandsker:

STOKODERM (<http://www.stoko.com>)

AKEMI beskyttende hudkrem anbefalt for bruk sammen med beskyttelseshandsker:

STOKO EMULSION (<http://www.stoko.com>)

AKEMI beskyttende hudkrem anbefalt for rengjøring av huden etter arbeidet:

FRAPANTOL (<http://www.stoko.com>)

AKEMI beskyttende hudkrem anbefalt til vedlikeholdspåleie av huden:

STOKO VITAN (<http://www.stoko.com>)

The protection gloves to be used have to comply with the specifications of the directive 89/686/EC and the directive derived decree EN374, respectively, e.g. the above listed protection glove type. The mentioned permeation times' data were generated and verified with material samples of the recommended protection glove type in the scope of laboratory analyses of the company KCL GmbH in compliance with EN374.

This recommendation refers exclusively to the material safety data sheet referenced product delivered by Akemi and the indicated field of application. In case of product dilution or in case of mixture with different substances or chemicals, and in condition of EN374 deviation the producer of CE-approved protection gloves must be contacted for detailed information (e.g., KCL GmbH, Germany, 36124 Eichenzell, internet: <http://www.kcl.de>).



Beskyttelseshansker

(fortsatt på side 5)

NO

Handelsnavn: CRYSTAL CLEAN

(fortsatt fra side 4)

Hanskematerialet må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet /stoffet /blandingen.

På grunn av manglende tester kan det ikke gis noen anbefaling om hanskemateriale for produktet /tilberedningsprosessen/ kjemikalieblandingen.

Hanskematerialet velges under hensyntagen til holdbarhetstid, gjennomtrengelighet og degradering.

 · hanskemateriale

Nitrilkautsjuk
 Butylkautsjuk
 Fluorkautsjuk (Viton)

Valget av egnet hanske er ikke bare avhengig av materiale, men også av andre kvalitetskjennetegn og er forskjellig fra produsent til produsent. Da produktet representerer en sammensetning av flere stoffer, kan holdbarheten av hanskematerialet ikke forhåndsberegnes, og denne må testes før bruk.

 · gjennomtrengingstid for hanskemateriale

Verdi for gjennomtrengelighet: Level \geq 6, 480 min

Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.

 · For kontakt over lengre tid er hansker av følgende materialer egnet:

Nitrilkautsjuk
 Camatril (KCL, Art No. 730, 731, 732, 733)
 Butylkautsjuk
 Butoject (KCL, Art No. 897, 898)
 Fluorkautsjuk (Viton)
 Vitoject (KCL, Art No. 890)

 · Som beskyttelse mot sprut er hansker av følgende materialer egnet:

Nitrilkautsjuk
 Camatril (KCL, Art No. 730, 731, 732, 733)

 · Hansker av følgende materialer er ikke egnet:

Hansker av lær
 Hansker av tykt stoff

 · Øyevern:

Vernebrille anbefales ved omfylling.

 · Kroppsvern:

Arbeidsbeskyttelsesdrakt

9 Fysiske og kjemiske egenskaper

 · **Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

 · alminnelige opplysninger

 · Utseende:

Form: Flytende
Farge: Fargeløs
Lukt: Karakteristisk

· pH-verdi ved 20°C: 7,5

 · Tilstandsending

Smeltepunkt/smelteområde: Ikke bestemt.
Kokepunkt/kokeområde: 82°C

· Flammepunkt: > 55°C

· Antennelsestemperatur: 425°C

· Selvantennelighet: Produktet er ikke selvantennelig.

· Eksplisjonsfare: Produktet er ikke eksplisjonsfarlig.

(fortsatt på side 6)

Handelsnavn: CRYSTAL CLEAN

(fortsatt fra side 5)

· <u>Ekspløsjongrenser:</u>	
<u>Nedre:</u>	2,0 Vol %
<u>Øvre</u>	12,0 Vol %
· <u>Damptrykk ved 20°C:</u>	43 hPa
· <u>Tetthet ved 20°C:</u>	0,98 g/cm ³
· <u>Løslighet i / blandbarhet med vann:</u>	Ikke, hhv. lite blandbar.
· <u>Viskositet:</u>	
<u>Dynamisk:</u>	Ikke bestemt.
<u>Kinematisk ved 20°C:</u>	11 s (DIN 53211/4)
· <u>Løsningsmiddelandel:</u>	
<u>Organiske løsningsmidler:</u>	11,6 %
<u>Vann:</u>	71,8 %
· <u>Andel faste stoffer:</u>	16,6 %
· <u>Annen informasjon</u>	Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

10 Stabilitet og reaktivitet

- **Reaktivitet**
- Kjemisk stabilitet
- Termisk spaltning / vilkår som må unngås: Ingen spaltning ved formålsriktig lagring og håndtering.
- Mulighet for farlige reaksjoner Reaksjoner med sterke syrer.
- Forhold som bør unngås Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- Inkompatible materialer: Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- Farlige nedbrytningsprodukter: Ingen farlige spaltningsprodukter kjente.

11 Opplysninger om helsefare

- **Informasjon om toksikologiske virkninger**
- Akutt toksisitet:
- Primær irritasjonsvirkning:
- på huden: Ingen irriterende virkning.
- på øyet: Ingen irriterende virkning.
- Sensibilisering: Ingen sensibiliserende virkning kjent
- Ytterligere toksikologiske henvisninger: Produktet er ikke merkningspliktig på bakgrunn av beregningsmetoden iflg. EF's generelle klassifiserings-retningslinje for tilberedninger i siste gyldige utgave. Ved sakkyndig omgang og formålsriktig bruk har produktet, etter våre erfaringer og etter de informasjonene som foreligger hos oss, ingen helseskadelige virkninger.

12 Miljøopplysninger

- **Giftighet**
- Akvatisk toksisitet: Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Persistens og nedbrytbarhet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Virkning i miljøkompartimenter:**
- Bioakkumulasjonspotensial Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- Mobilitet i jord Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Ytterligere økologiske informasjon:**
- Generelle informasjon: Ikke la stoffet komme ufortynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker. Vannfareklasse 1 (D) (Selvklassifisering): lett farlig for vann

(fortsatt på side 7)

Handelsnavn: CRYSTAL CLEAN

(fortsatt fra side 6)

- **Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke brukbar.
- **vPvB:** Ikke brukbar.
- **Andre skadelige virkninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

13 Fjerning av kjemikalieavfall



- **Metoder for avfallsbehandling**
- **Anbefaling:** Små mengder kan fortynnes med rikelig med vann og spyles bort. Større mengder må tas vare på i henhold til forskrifter fra lokale myndigheter. Mindre mengder kan deponeres sammen med husholdningsavfall.

· **Europeiske avfallslisten**

20 00 00	Kommunalt avfall (husholdningsavfall og lignende avfall fra handel, industri og institusjoner) herunder separat innsamlede fraksjoner
20 01 00	separat innsamlede fraksjoner (unntatt 15 01)
20 01 29*	rengjøringsmidler som inneholder farlige stoffer
15 00 00	Emballasjeavfall, absorbenter, tørkekluter, filtreringsmaterialer og vernetøy som ikke er spesifisert andre steder
15 01 00	emballasje (herunder separat innsamlet kommunalt emballasjeavfall)
15 01 02	emballasje av plast

- **Ikke rengjort emballasje:**
- **Anbefaling:** Kontaminerte emballasjer skal tømmes så godt som mulig. De kan deretter, etter tilsvarende rengjøring, tilføres recycling.

14 Opplysninger om transport

- **UN-nummer:**
- **ADR, IMDG, IATA** UN1993
- **Korrekt UN-forsendelsesbetegnelse**
- **ADR** 1993 BRANNFARLIG VÆSKE N.O.S., Spesielle bestemmelser 640E (ISOPROPANOL (ISOPROPYLALKOHOL))
- **IMDG, IATA** FLAMMABLE LIQUID, N.O.S. (ISOPROPANOL (ISOPROPYL ALCOHOL))
- **transport fareklasser**
- **ADR**
- 
- **klasse** 3 (F1) Brannfarlige væsker
- **Fareseddel** 3
- **IMDG, IATA**
- 
- **Class** 3 Flammable liquids.
- **Label** 3

(fortsatt på side 8)

Handelsnavn: CRYSTAL CLEAN

(fortsatt fra side 7)

· Emballasjegruppe: · ADR, IMDG, IATA	III
· Miljøfarer: · <u>Marine pollutant:</u>	Nei
· Særskilte forholdsregler for bruker · <u>Kemler-tall:</u> · <u>EMS-nummer:</u>	Advarsel: Brannfarlige væsker 30 F-E, S-E
· Transport i bulk iht. annekse II til MARPOL 73/78 og til IBC-koden	Ikke brukbar.
· UN "Model Regulation":	UN1993, BRANNFARLIG VÆSKE N.O.S., Spesielle bestemmelser 640E (ISOPROPANOL (ISOPROPYLALKOHOL)), 3, III

* **15 Opplysninger om lover og forskrifter**

- **Helse-, sikkerhets- og miljøforskrifter/lovgivning som gjelder spesielt for stoffet eller stoffblandingen**
- Nasjonale forskrifter:
- Vannfareklasse: WGK 1 (Selvklassifisering): lett farlig for vann.
- **Kjemisk sikkerhetsvurdering:** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

* **16 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet**

Opplysningene er basert på vårt kjennskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om produkttegenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktsmessig rettsforhold.

- Relevante satser

H225	Meget brennbar væske og damp.
H302	Helseskader ved svelging.
H312	Helseskader ved hudkontakt.
H314	Forårsaker alvorlige hudforbrenninger og øyeskader.
H315	Irriterer huden.
H318	Forårsaker alvorlige øyeskader.
H319	Forårsaker alvorlige øyeirritasjoner.
H336	Kan forårsake dødsighet og ørhet.
H400	Svært giftig for vannlevende organismer.
R11	Meget brannfarlig
R21/22	Farlig ved hudkontakt og svelging
R34	Etsende
R36	Irriterer øynene
R38	Irriterer huden
R41	Fare for alvorlig øyeskade
R50	Meget giftig for vannlevende organismer
R67	Damper kan føre til at man føler seg søvnnig og fortumlet
- **Avdeling som utsteder datablad:** Laboratorie
- **Kontaktperson:** Dieter Zimmermann
- Forkortelser og akronymer:

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
 IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
 IATA: International Air Transport Association
 GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals